

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 10. aprila 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 43.

Na gospodarskih ogledih po Sloveniji.

Nova publikacija Zbornice TOI.

Pod gornjim naslovom je izdala Zbornica za TOI v Ljubljani v jako lični opremi zanimivo in aktualno publikacijo, katero je uredil zbornični tajnik g. dr. Fran Windischer. Vsebinska te lepe knjige je sledeča:

Uvodna beseda.

Dr. A. Ogris: Gospodarsko desetletje 1919—1928 v Sloveniji po trgovinskih registrih in po katastrskih Zbornicah za TOI.

Davčna statistika za Slovenijo za leto 1928.

Statistika trgovine v Sloveniji za leto 1928.

Statistika obrta v Sloveniji za leto 1928.

Statistika industrije v Sloveniji konec leta 1925.

Trgovinski in zadružni registri leta 1928.

Trgovinski in zadružni registri leta 1929.

Pregled o potrdilih in svedočbah, katere je izdala Zbornica za TOI leta 1928.

Pregled o potrdilih in svedočbah, katere je izdala Zbornica za TOI leta 1929.

Razprava vseučiliškega profesorja g. dr. A. Ogrisa se opira na gibanje v trgovinskih in zadružnih registrih ter na zapise v zborničnih katastrih. V celi vrsti statističnih sestavkov predloži najmarkantnejše pojave, ki jih je povzeli iz spisov in podatkov v teh javnih knjigah in katastrih. V bistrem opazovanju zasleduje pisatelj snovanje, gibanje, prelivanje in nehanje mnogolikega podjetniškega stremeljenja, tako posameznih firm, kakor gospodarskih družb v razdobju od 1919 do 1928.

Davčna statistika za leto 1928 pove, kakšna je bila obremenitev Slovenije leta 1928 po raznih davščinah, predvsem po državnih davkih. — V knjigi je 11 tabel, ki nudijo vpogled v naše fiskalne prilike. Davčni izkazi za leto 1928 zaslužijo posebno pozornost, ker so v njih popisana v številkah glavna javna bremena v Sloveniji.

Iz novega trošarinskega zakona.

Dne 1. aprila 1930 je stopila v veljavo nova trošarinska novela, s katero se dosednji trošarinski zakon deloma popolnjuje, deloma pa izpreminja.

V pogledu trošarinske tarife je važna izprememba glede trošarine na žganje. — Po dosedanjem zakonu je znašala trošarina na žganje, proizvedeno iz vina, vinskega mošta in suhega grozdja, Din 23— za hektolitersko stopnjo, to je toliko, kolikor za špirit. Ta trošarina je z novim zakonom omlajena v toliko, da znaša tudi za žganje, izdelano iz vina, vinskega mošta in vinskih tropin, samo Din 4—, kolikor znaša tudi za navadno žganje. — Pri vsakem povišku trošarine so se dosedaj popisale zaloge in se je vedno zahtevalo, da se povišana trošarina plača tudi na zaloge v prostem prometu, če so presegle izvestno količino. Analogno postopanje ob omenjenemu znižanju trošarine pogrešamo, dasi bi bilo edino pravično, da se lastnikom vsaj večjih zalog izenači konkurenčne pogoje za blago, ki je obremenjeno z višjo trošarino nego blago, ki se proizvaja po 1. aprilu t. l.

Druga važna izprememba se tiče banovinskih (prejšnjih oblastnih) in občinskih trošarin. Po dolgem priza-

ji za leto 1928, v katerem je potekla veljavo starega davčnega zakona o direktnih davkih. Dne 1. januarja 1929 smo namreč dobili za celo državo nov zakon o neposrednih davkih. Davčna statistika za leto 1929 bo omogočila zanimivo primerjavo obremenitve naših krajev po starem in novem zakonu o neposrednih davkih. Številke, zbrane v teh davčnih statistikah, bodo dobrodošlo gradivo tistemu, ki bo zbiral in znašal celokupno obremenitev Slovenije po javnih dajatvah vseh vrst ter ocenjal njen delež na carinskih, monopolnih in prevozninskih bremenih v ta namen, da ugotovi, kakšna je gospodarska moč Slovenije in kaj vse zmore ali bi zmogla za potrebe javne uprave vseh panog.

V lanskoletni svoji publikaciji je Zbornica objavila statistiko trgovine v Sloveniji za leta 1925, 1926 in 1927, nadalje statistiko obrta v Sloveniji za leta 1925, 1926 in 1927 ter statistiko industrije konec leta 1927. Sedanja objava prinaša satistične številke za trgovino, obrt in industrijo za l. 1928. Skupno število trgovinskih obratov znaša konec leta 1928 12.930, število obrtov 80.343, število industrijskih obratov 515.

Iz trgovinskih in zadružnih registrov so izkazane številke za leta 1928 in 1929. Pravtako so izkazane številke o potrdilih in svedočbah, ki jih je Zbornica izdala v letih 1928 in 1929. Število potrdil in svedočb, izdanih leta 1928, je znašalo 5491, v letu 1929 pa 6288. Številke kažejo, kako veliki so zbornični posli in kako hitro narašča število agend. — Pri tem gre za opravke, ki so vsi nujni ter zahtevajo redno in točno odpravo vsak dan. — Zbornica more vršiti številne posle svojega obsežnega delokroga samo, ako ima na razpolago dobro kvalificirano uradništvo, ki se posveča svojemu poklicu z vso požrtvovalnostjo. Golo izpolnjevanje uradniških dolžnosti ne zadošča, ampak je treba živeti se v gospodarsko življenje in njegove zahteve.

devanju se je gospodarskim krogom posrečilo prepričati merodajne kroge, da je treba enotno urediti vprašanje oblastnih in občinskih trošarin. Z nenakimi trošarinami se postavljajo v notranjosti države trošarinske meje in z njimi ovira trgovski promet. Pri različni izmeri trošarin se vstvarja neenakost konkurenčnih pogojev, ki so glavna zahteva gospodarskih krogov. Z zakonom z dne 15. aprila so se enotno uredile oblastne trošarine na alkoholne pijače. Obenem se je maksimiralo tudi občinske trošarine. — Maksimiranje banovinskih in občinskih trošarin je z novim zakonom ukinjeno. Višino banovinskih trošarin določa po novem zakonu minister za finance, višino občinskih trošarin pa ban, razen za mesta Ljubljana, Celje in Maribor, katerim dovoljuje pobiranje občinskih trošarin minister za finance. Po novem zakonu smejo ministri za finance in bani odobravati banovinske in občinske trošarine po prostem prevdanku.

S tem se položaj sicer poslabša, vendar pa smo prepričani, da bo finančna uprava tudi brez zakonitih mej z internimi odredbami preprečila prekomerne trošarine.

Nadalje rešuje novi zakon vpraša-

nje, kdo pobira trošarine. Banovinske trošarine so dolžne pobirati občine zaeno z občinskimi trošarinami. Mesta pa, ki imajo lastne mitnice, kakor na primer Ljubljana, so dolžne brez vsake odškodnine pobirati tudi državno trošarino po navodilih, katera izda minister za finance. S tem je torej odločeno vprašanje, kdo bo v bodoče pobiral državno trošarino v Ljubljani, ki je bilo ravno v zadnjem času pri nas aktualno.

Važna so v novem zakonu tudi določila, ki se nanašajo na vprašanje občinskih trošarin. Po novem zakonu se smejo občinske trošarine pobirati samo na predmete, ki se trošijo na področju dotične občine. Določilo je jako važno, ker občine le prerade obremenjujejo tudi predmete, ki se sicer uvažajo na njih področje, vendar pa trošijo izven njihovega področja. Z novim določilom je dana občinski smer in obseg, v katerem smejo pobirati trošarine, pa naj se te pobirajo pod imenom uvoznine ali trošarine.

Novela trošarinskega zakona pomenja v naši finančni zakonodaji vsakor napredek in želeli bi, da bi se čimprej izvršila odredba zakona, da se izda trošarinski zakon s sedaj veljavnim besedilom, ker je orientacija v trošarinskih predpisih zbog mnogih izprememb sedaj res težavna.

PLAČILO RAZLIKE NA POVIŠANO CARINO ZA KAVO IN ČAJ.

Ministrstvo za finance je izdalo razpis (od 5. aprila, »Službene Novine« od 8. aprila), ki daje možnost za trimesečni odlok plačila razlike na povišano carino za kavo in čaj, in sicer na zaloge, ki presegajo 5000 kg kave in 200 kg čaja. Lastnik mora kavo in čaj spraviti v poseben ločen prostor svojega skladišča, ki pride pod sozoporo oddelka finančne kontrole in se blago potem smatra pod carinsko kontrolo. Prošnje za zaporo je treba poslati oddelku finančne kontrole.

O ŽITNEM MONOPOLU V AVSTRIJI.

Kmetje v Avstriji so v prvih aprilovih dnevih ponovno zahtevali uvedbo žitnega monopola. Nagib je dala tudi uvedba koruznega monopola v Nemčiji. Kakor pa pravijo na merodajnem mestu na Dunaju, na uvedbo žitnega monopola v Avstriji zaenkrat ni misliti. Sicer navažajo ta monopol zopet kot zadnje poskusno sredstvo, a je v prvi vrsti le grožnja, da se tem laže dosežejo druge odredbe, ki jih agrarci zahtevajo. V avstrijskem poljedelskem ministrstvu so trdno odločeni, da bodo še v poletnem zasedanju v parlamentu sprejeli predlog o agrarni carini. Vrhutega bodo pristojbino na moko pobirali najbrž za nazaj, s čimer se bodo mogle dati agrarcem na razpolago letne subvencije v znesku 70 do 80 milijonov šilingov.

Pogledi na gospodarstvo.

(Iz poročila predsednika Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo g. dr. Frana Windischerja, na občnem zboru društva 2. aprila 1930.)

(Konec.)

5. Skrbimo za boljšo izobrazbo!

Praznine v razmerju med gospodarjem in uslužbencem so vedno redkejše, zlasti v jesenskem času je v resnici težko dobiti celo sposobnim absolventom službe in mesta. Opazimo, da je težko za zaposlitev osobito absolventom visokih trgovskih strokovnih zavodov. Naše prilike so pač majhne in skromne, pa so v tem pogledu potrebe skromne in so v gotovih mestih zasedena merkantilna mesta čisto po ljudeh, ki so prišli iz drugih poklicev. Pri tem igra veliko vlogo tudi okolnost, da je izobrazba, ki jo dandanes nudijo šole, v praktičnem pogledu in zlasti v jezikovnem nedostatna. Izvežbanost v stenografiji in strojepisju je redko zadostna, znanje jezikov je pa naravnost žalostno poglavje. Za nemščino in laščino, ki je pri nas osobito prva v večjih podjetjih neogibno potrebna, je od leta do leta slabše, na drugi strani pa tudi znanje francoščine, ki je praktično neprimerno manjšega pomena, nikakor ne zadošča. Kdo se bo temu čudil, če je resnica, da celo znanje srbohrvaščine daleč zaostaja za tem pri naši mladini, kar se more in sme zahtevati. Na te okolnosti je bilo ponovno že opozorjeno, ali zdi se, da so merodajna mesta popolnoma prezrla pusteževanje praktičnega življenja, dasi smo mi že v prvem razredu gimnazije prevajali iz latinskih vadb, da se učimo za življenje in ne za profesorje in učitelje. Hiba je tudi ta, da imamo premalo kvalitetnega materiala med namučenci. To velja tudi za precej številčen krog onih trgovskih sotrudnikov, ki opravljajo prodajo blaga v trgovinah na drobno. Dobri prodajalci in prodajalke vobče nimajo težav, ali za povprečen material, ki slabo ustreza zahtevam, je v resnici težava dobiti nameščenje, pa je v tem pogledu neugodno dejstvo

zapisati, da so zaslužki slabi in da slabo izvežban material kviri službene pogoje in službene prilike. Strokovnost in kvaliteta je nekaj, čemur treba posvetiti še večjo pozornost pri nas tudi glede obrtnega naraščanja. Skrbeti moramo tudi za to, da dobimo v šoli in praksi več prilik, ki bodo služile kot strokovna vežbališča. Pri zadetvost mora biti tudi posvečena temu, da se vzgoji in pridobi med naraščanjem takih, ki so preko povprečnosti, kajti povprečnik hodi staro in uglajeno pot, mi pa rabimo ljudi, ki bodo tudi znali iskati in najti ter utirati nova pota. Mladino treba vzgajati in navajati k dobremu in k boljšemu. Mladina je mehka, mladina se da oblikovati, samo mora biti roke, ki jo vodi. Brez discipline nikjer ne gre. Mlad svet je treba vzgajati v takem duhu, da bo imel veselje, ljubezen in spoštovanje do dela, mlad svet mora doumeti, da brez dela ni plačila, da so lahki zaslužki nemogoči in da je samo s pridnostjo, sposobnostjo, poštenostjo, s potrpežljivim delom in z vztrajnostjo in varnostjo mogoče uspeti se do blagostanja. V življenju je kakor na potu preko visokega hriba, kjer se moraš dolgo truditi in napenjati, da te razgled na vrhu poplača za napor in znoj. Vse to ni težko in nikakor ne zahteva suženjskih razmer, ali vzgoja, red in disciplina je potrebna napram mladim ljudem, sicer vsa darovitost ne pomenja drugo kakor zakopan talent. Za vsak napredek in zlasti tudi za gospodarski napredek je osebnost najdragocenejši moment. Ako gre vsa podjetnost v družbe in združbe, je brezdvomno za gospodarski napredek dokaj slabše in neugodnejše nego tam, kjer gospodarsko povzdigo in gospodarski razvoj nosi in kroji osebnostna individualna sposobnost in volja samostojnega gospodarja. V naši or-

ganizaciji je bilo vedno dosti prepričanja in mnogo razumevanja za potrebe strokovne in splošne organizacije. Začeli smo ledino kopati in steze krčiti, pa smo z izdajanjem prvih strokovnih knjig v slovenskem jeziku, s predavanji, z izdajanjem strokovnega glasila, s poučnimi publikacijami, kakor je koledar in z rednimi poučnimi tečaji pozimi skušali dati svojim ljudem to, kar jim je tuja gospodarska in kriva šolska politika odrekala. Prilike so se od tistih časov, ko smo mi pred 30 leti začeli s smotnim delom, hvala Bogu zelo obrnile na boljše. Strokovnih učilišč vseh vrst je danes tudi pri nas dovolj, samo je potrebno, da se te šole s svojim poukom prilagode čimprej v večji meri potrebam in zahtevam živega praktičnega življenja. Mladina, pomlad, poganek ali kakor imenujete ta živ vrelec v narodu, je tako zlahten in dragocen material, da mu treba posvečati vso skrbno in brižno pozornost. Zakaj ura izgubljena, ne pride več nobena! V svojem malem krogu smo se mi vestno trudili pripomoči k povzdigi izobrazbe na ta način, da smo v letošnji jesenski in zimski sezoni uvedli pod imenom »Ljudska univerza za trgovske in obrtniške kroge« čedno vrsto predavanj iz najrazličnejših strok. Naša dolžnost je danes, da damo na tem mestu besedo dolžne zahvale vsem tistim gospodom predavateljem, ki so se drage volje odzvali naši prošnji in našemu vabilu ter v nesebični požrtvovalnosti dali svoje bogato znanje na razpolago našim predavalnim večerom.

Iz davčne statistike.

Iz bogatega statističnega materiala, katerega je te dni objavil g. dr. Fran Windischer v zborni publikaciji »Na gospodarskih ogledih po Sloveniji«, hočemo našo javnost opozoriti samo na nekatere zanimive podatke iz davčne statistike.

V naši kraljevini se je v letu 1928 pobralo 1774 milijonov dinarjev neposrednih davkov. Od te vsote se je pobralo v Sloveniji Din 209 milijonov, to je 11,22%, dočim je znašal ta odstotek v letu 1927 še 13,36%, ker je bil predpis za približno 20 milijonov višji. Preko povprečnega odstotka se je pobralo v letu 1928 v Sloveniji na davkih: na invalidskem davku 14,24%, na vojaški komorski dokladi 14,03%, na davku na poslovni promet 20,27% in na uslužbenem davku 23,26%.

Predpis neposrednih davkov brez avtonomnih doklad za leto 1928 je znašal v Sloveniji 189,8 milij. Din, zaostanki iz prejšnjih let pa 64,9 milij. Din, skupaj 254,7 milij. Din.

Na ta predpis se je pobralo v letu 1928 290 milij. Din in je znašal davni zaostanek 45,7 milij. Din, od katerega pa je izterjava 13,7 milij. Din bila pravno veljavno odgojena tako, da znaša dejanski zaostanek samo 30 milijonov Din.

Davku zavezanih zemljišč je bilo v Sloveniji leta 1920 1.450.574 ha 79 a 27 m², ki so bila last 268.042 zemljiških posestnikov.

Vseh hiš je bilo v letu 1928 obdačenih s hišnim razrednim davkom 173.767, od teh 84.713 takih, ki imajo

samo en stanovanjski del in 59.301 hiš z dvema stanovanjskima deloma. Poleg tega je bilo 16.739 hiš oddanih deloma ali v celoti v najem. Uradno ugotovljena najemnina je znašala 73,8 milijonov Din, za prejšnje leto pa 72,7 milijonov. Najemnina se je torej tekom enega leta dvignila samo za 1,1 milijon Din.

Občno pridobitino je plačevalo v l. 1928 40.225 podjetij. — Predpis na osnovnem davku s pribitki vred je znašal 4,6 milijona Din.

Dohodnini zavezanih je bilo v letu 1928 v celoti 9773 oseb. — Od teh je imelo dohodke do 25.000 Din samo 7176, preko 100.000 Din pa 205 oseb, od teh 51 preko 250.000 Din.

Na neposrednih davkih se je pobralo v Sloveniji v letu 1928 na taksah 41,3 milij. Din, na taksnem materialu 66,8 milij. Din, na trošarinah 22,9 milij. Din, skupaj 131 milijonov Din.

Od trošarin se je pobralo največ na navadno vino (9,4 milij. Din), potem na špirit (7,7 milij. Din) in na bencin (2 milijona Din).

Na občinskih dokladah na državno trošarino se je pobralo 12,3 milij. Din.

* * *

To so le nekateri podatki iz objavljenega materiala, ki pa že v tej obliki kažejo svoj velik pomen za presojo našega gospodarskega položaja. Podatki so aktualni ne le samo za sedanjost, temveč imajo trajno vrednost za vsakega, ki bo v prihodnosti proučeval naše gospodarske razmere povojne dobe, ker mu bodo nudili avtentično sliko naše davčne moči v tej dobi.

Gospodarske novice iz Jugoslavije.

Pred par dnevi je bil priobčen novi državni proračun. Napram prejšnjemu izkazuje zvišanje skupne vsote od 12,46 milijard na 13,35 milijard dinarjev. Za leto 1929 so proračunili 1800 milijonov Din direktnih davkov, nabrali so jih pa za 2 milijardi Din. Analogno je z indirektnimi davki, s pristojbinami, monopoli in carinami.

Hkrati z državnim proračunom so bili objavljeni prvi proračuni banovin. — Vse skupaj moremo ceniti na 1200 do 1500 milijonov dinarjev. Če pridenemo zraven še občinske finance, v kolikor se dajo doslej pregledati, moremo govoriti o zvišanju javnih bremen. Tudi v marcu se je nadaljeval globoki nivo žitnih cen, zlasti za koruzo. Za zboljšanje položaja namerava vlada ustanoviti delniško družbo, pretežno državno, v svrhu izvoza žita komisijskim putem. Ne ve se še, ali bo osnovna glavnica 100 milijonov Din ali več. Beremo tudi o nameravani ustanovitvi sindikata za eksport živine.

Veletirne cene kažejo padajočo tendenco, denarni trg je zelo likviden. Menična posojila Narodne banke so od konca januarja 1928 do konca marca 1930 padla od 1470,5 na 1082 milijonov dinarjev, girokonti Narodne banke so se dvignili od 493 na 1200 milijonov dinarjev, obtok bankovev se drži na nizki višini ca. 5200 milijonov dinarjev, njegovo kovinsko kritje je doseglo skoraj 58 odstotkov.

CESTNA DELA MED JUGOSLAVIJO IN ALBANIJO.

Albanske ceste, ki vodijo do jugoslovanske meje in preko nje, so začeli v zadnjih dneh popravljati in urejati. V prvi vrsti velja to za cesto Korča—Podgorica—Elbasan. Sporazumno z jugoslovanskimi oblastmi se popravljata tudi cesta Tirana—Elbasan—Struga. Namen popravljanja cest je olajšanje prometa, zlasti še tranzitnega prometa.

»LLOYD'S REGISTER« V JUGOSLAVIJI.

Generalni odbor podjetja »Lloyds Register« v Londonu je naznanil jugoslovanskemu poslanstvu v Londonu, da je uprava odbora v eni svojih zadnjih sej sklenila osnovati v Jugoslaviji posebno zastopstvo. Sedež zastopstva bo Split, za zastopnika »Lloyds Register« v Jugoslaviji je imenovan Mr. A. D. Brown. Vidi se rastoči pomen naše plovbe v splošnem in pomen Splita posebej.

OBČNI ZBOR LJUBLJANSKE BORZE ZA BLAGO IN VREDNOTE.

Letošnji redni letni občni zbor Ljubljanske borze za blago in vrednote se vrši v ponedeljek dne 5. maja ob 16. uri v borznih prostorih.

OZNAČBA KONJAKA V JUGOSLAVIJI.

Govorili smo že, da člen 15 trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Francijo prepoveduje od 15. novembra t. l. naprej označbo »cognac« za izdelke jugoslovanske provenience. Tozadevno v Zagrebu se vršivša anketa je sklenila, da se bodo za »cognac« predlagale ministrstvu za trgovino in industrijo sledeče označbe: vinovac, vinjak, brandy.

BANCNE FUZIJE V ITALIJI.

Iz Rima pišejo: Fuziji bank Credito Nazionale in Credito Italiano sledita v teh dneh dve drugi fuziji: Banco di Roma bo prevzel od Banco di Napoli, Banca Commerciale Triestina bo prevzeta od Banca Commerciale Italiana. Tendence, da manjše banke izginejo, traja že nekaj časa. Tej tendenci je tudi pripisati, da je morala nemška banka Nast-Kolb v Rimu ustaviti izplačila. Za vzrok navajajo, da ni mogla izplačati neke menice v znesku 5 milijonov lir, poslana ji od Banca de Italia, kar se je sicer redno zgodilo. Vseled insolventnosti banke Nast-Kolb trpijo zlasti mali varčevalci, kajti uživala je veliko zapužanje. Govorijo o 60odstotnem izplačilu. Še pred par dnevi so govorili o njeni fuziji z Istituto Credito Marittimo.

Ljubljanska borza

Tečaj 9. aprila 1930	Povprečje Din	Ponudbo Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.725
Berlin 1 M.	13.4875	13.5175
Bruselj 1 belga	—	7.8948
Budimpešta 1 pengő	—	9.8850
Curij 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	7.9576	7.9876
London 1 funt	274.69	275.49
Newyork 1 dolar	—	56.445
Paris 100 fr.	—	221.51
Praga 100 kron	167.11	167.91
Trst 100 lir	—	286.50

Stalen in dober zaslužek

nudi vsakemu trgovcu

**dišave
znamke
»SLON«**

GLAVNA ZALOGA

Zahtevajte
cenik!

**F. ŠIBENIK
Ljubljana**

Gospodarski položaj Francije.

Potek konjunktura v Franciji se drži še nadalje na višini zadnjih šest mesecev in je precej nad potekom konjunktura pred letom dni. V kovinski industriji (železo in jeklo) so razmere izborne, v metalurški industriji ugodne. Tovarne so z naročili večinoma preobložene in si izgovorijo tri- do štirimesečne dobavne roke. Produkcija železne rude je skozi na višini, produkcija koksa se vidi pri 410.000 tonah stabilizirana in tudi v premogarstvu, ki je zaznamovalo v prvem letošnjem mesecu rekordno produkcijo petih milijonov ton, so razmere prav tako ugodne. Pasivnost v zunanji trgovini pada.

Pariški finančni trg izkazuje ob senzacionalnem marazmu borze, kjer se tečaji skoraj nič ne spremenijo še nadalje najbolj likvidne denarne razmere na svetu sploh. V februarju so dosegle v Parizu izdane emisije na obligacijah in delnicah skupni znesek 3261 milijonov frankov, koji znesek ni rekorden samo v Evropi, temveč razen New Yorka na svetu sploh. Ta znesek, ki je večji kot davčni znesek istega meseca (3041 milijonov), kar se zelo čudno sliši, je najprepričevalnejši dokaz za neizmerno blagostanje Francije, ki se še nadalje konsolidira in ki paralizira od strani plačilne bilance vse činitelje še tako neugodnih trgovskih bilanc.

Dočim beremo povsod drugod o brezposelnosti, je na Francoskem delavcev premalo. Vsi dosedanji importi delavcev ne izravnavajo pomanjkanja na delovnih močeh. Zlasti manjka izučeni delovni moči; Nemčija ima takih dosti na razpolago, a njih odtok v Francijo trpi na mnogih ovirah.

ADRIA projekt za pečivo vanilin sladkor

Čedno pravi in zanesljivi

Po svetu

Obtok bankovev v Jugoslaviji je znašal na koncu marca 5363 milijonov dinarjev.

Redna prekooatlantska služba z »Zepelinom« za potnike, pošto in tovor se bo pričela v mesecu juliju l. 1931. Zrakoplovi bodo vozili na 14 dni, voznina bo 1000 dolarjev.

Vagone na reparacijski račun je pričela dobivati Jugoslavija od Nemčije v zadnjem času zopet v večjem obsegu.

72 novih delniških družb so ustanovili v Nemčiji v prvem letošnjem četrtletju, njih glavnica znaša ca. 60 milijonov mark.

Zvezo riža so ustanovili v Amsterdamu z glavnico 10-25 milijonov holandskih goldinarjev. Udeležene so v prvi vrsti velike nizozemske luščilnice riža in tovarne riževih produktov.

Družba za kemično industrijo v Baselu izplačuje za preteklo leto zopet 17-odstotno dividendo.

V petrolejskem okraju ruskega trsta Grozneft so odkrili nov petrolejski vir, ki daje na dan 1000 ton surove nafte.

Na mednarodnem trgu umetne svile so v nekaterih vrstah cene zopet nekoliko padle.

Indijska banka je znižala obrestno mero od 7 na 6%; 7-odstotna obrestna mera je bila v veljavi od 31. oktobra 1929.

Konferenca cinka v Bruslju se je začela zopet razbila in ni videti, kdaj se bodo zopet mogla pričeti konkretna pogajanja.

Pet velikih rumunskih tovarn sukana se je združilo v prodajni sindikat s sedežem v Temešvaru; tudi pet tovarn trakov je ustanovilo kartel.

Švicarska obrestna mera je s 3% sedaj med najnižjimi v Evropi. Dosedanja 3½% mera je bila v veljavi štiri leta in pol, od 22. oktobra 1925.

Svetovalna produkcija kavčuka bo po zadnjih poročilih iz Amsterdamu reducirana v maju za več kot 50 odstotkov.

Tovarno za izdelovanje svile v Bukarešti bo ustanovila švicarsko-rumunska delniška družba z glavnico 10 milijonov lejev.

Dividenda družbe Kreuger in Toll, ki je znašala lani 25 odstotkov, bo letos najbrž zvišana.

Angleška banka je razpolagala na koncu marca z zlatimi zalogami v znesku 156 milijonov funtov.

Gospodarski položaj v Nemčiji se v mesecu marcu še ni zboljšal, čeprav so se pokazali semintja kakšni sezonski utrinki.

Schweizer Hotelführer 1930 je pravkar izšel. Pridejan mu je tudi turistični zemljevid Švice.

Rekordni zaključek pri General Electric. Razvoj te družbe v letu 1929 je bil veliko večji kot v vseh prejšnjih letih. Netoprodaja je narasla od 337 na 415 milijonov dolarjev, to je za polnih 23 odstotkov. Neizvršena naročila na koncu lanskega leta so izkazana s 94,6 milijoni proti 73 milijonom na koncu leta 1928. Po vseh odpisih je preostalo 67,29 milijona dolarjev čistega dobička proti 54,15 milijonom v letu 1928, to je za 24 odstotkov več. Zaradi dividende bodo izdali 42,23 milijona dolarjev, lani so izdali 35,84 milijona. Iz bilance je razvidno, da je v preteklem poslovnem letu nakupila tudi velik del delnic Osram in ima sedaj šestino glavnice te največje evropske tovarne žarnic. Dalje je udeležena pri tovarni žarnic Philips in je tudi sicer povečala svoje zunanje udeležbe.

Mednarodni kovinski trg.

V preteklem mesecu je postal položaj na mednarodnih kovinskih trgih malo boljši. Glavni vzrok je bilo upanje na poživljenje nakupa v pomladi in pa val splošnega obrestnega znižanja. Statistični položaj je pa izkazal le počasno izboljšanje. Svetovna produkcija glavnih kovin je v februarju padla in je bila pod lansko produkcijo. Zaloge v rokah producentov so pa po zadnjih izkazih še nadalje narasle, in dokler te zaloge ne bodo bistveno reducirane, se o temeljitem izboljšanju kovinskih trgov ne bo moglo govoriti. Vsekakor se je pa baisse, ki je trajala do začetka marca, ustavila in so se v drugi polovici marca tečajji precej zboljšali. Sledeči seznam nas pouči o tem (v funtih in šilingih a 1 tona):

	Baker	Cin	Svinec	Cink
Konec jan. 1929	77.18	220.20	22.30	26.30
Konec avg. 1929	74.11	208.17	23.80	24.30
Konec nov. 1929	69.30	180.00	21.10	19.12
Konec dec. 1929	68.00	178.30	21.18	19.12
Konec jan. 1930	72.00	176.13	21.15	19.18
Konec febr. 1930	69.10	168.10	20.10	18.70
Sredni marca 1930	69.30	161.60	18.10	17.17
Konec „ 1930	71.13	169.17	18.16	18.11

Samo svinec, ki se je do januarja razmeroma še najbolje držal, si od padca ni mogel pomagati. Gornja tabela nam kaže njegovo tekmovalnost s cinkom. Ves tečajni nivo je pa ob upoštevanju denarnega razvrednotenja tudi danes še globoko pod stanjem zadnjih predvojnih let, tako da je pričakovati rastočega pritiska za omejitev produkcije; pri tem pa ne smemo prezreti, da so dobavni stroški od tedaj bistveno padli.

Merodajnega pomena za nadaljnji razvoj je oblikovanje kovinske porabe, zlasti v Ameriki. Zaenkrat je ameriški konsum malo zadovoljiv, čeprav se je zadnjem času nekoliko zboljšal; zaloge zato še vedno rastejo. Tudi Evropa je trg le malo podprla, ker so zlasti nemški konsumenti malo kupovali. Čeprav

je razpoloženje v Nemčiji sedaj nekoliko boljše, trpi vendar nemška kovinska trgovina slejkoprej na pomanjkanju kapitala in nezadovoljivi zaposlenosti kovine predelujoče industrije. Kupčija v Angliji je bila mirna, dočim je Francija dobro kupovala.

Izredno neugodna bakrena statistika zadnjega časa je zopet obnovila upanje konsumentov, da bo mednarodni bakreni kartel prej ali slej znižal ceno elektrolitičnega bakra, določeno že v lanskem aprilu. Zato je bil nakup zelo majhen in se je zboljšal šele na koncu marca, ko se je zaznalo, da je padla svetovna produkcija bakra od 145.000 ton v januarju na 129.000 ton v februarju. Takoj so v Londonu cene poskočile. Če bo prišlo do znižanja kartelovih cen, je odvisno od konsumnega razvoja v bodočih tednih. Zaloge je sedaj še zelo veliko.

Notacija svinca je padla najprvo na nivo, kakršnega ni imela že od l. 1921 dalje. Na konferenci svinčenih producentov v Londonu se je pa posrečilo napraviti začasni načrt o redukciji produkcije, ki se pač more še spremeniti. Nato se je tendenca na baisse ustavila in lezejo cene svinca sedaj polagoma navzgor.

Tendenca na trgu cina se je zboljšala, čeprav se je to v tečajih doslej le malo poznalo. Najprvo so cene pod pritiskom nadprodukcije padle na najnižje stanje po letu 1922; ko je pa kartel cina izjavil, da je računati letos z 12 odstotno redukcijo svetovne produkcije (24.000 ton), so se cene zopet dvignile. Produkcija Banke naj ne preseže letnih 22.000 ton.

Cink je padel na rekordno globino leta 1902 in se je tu ustavil; a položaj se ni zboljšal. Konsum je nadalje nezadovoljiv, svetovne zaloge so zopet narasle. Nizke cene so imele pa že posledico, da so nekateri rudniki prenehali z obratovanjem in so se ponekod že pojavile skrbi glede prskube z rudo.

Nov zakon o lekarnah.

Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje ter po zaslišanju predsednika ministrskega sveta dne 8. t. m. podpisal in proglasil zakon v lekarnah in nadzoru nad prometom zdravil.

§ 1. Radi zaščite narodnega zdravja se vrši nadzor nad drogami, surovinami in proizvedenimi kemijskimi in farmacevtskimi industrijskimi izdelki, ki se uporabljajo kot zdravila in ki so namenjeni neposrednemu izdajanju. Kaj se smatra za zdravilo bo predpisal minister socialne politike in narodnega zdravja po zaslišanju sanitetnega sveta.

§ 2. Zdravila morajo odgovarjati predpisom. Zdravila morajo biti shranjena tako, da se ne pokvari in da ne izgubijo zdravilne vrednosti. Zdravila z jakimi strupi morajo imeti posebne značke, kar se bo predpisalo s posebnim zakonom.

§ 3. Zdravila se ne smejo stavljal v promet kot nova ali kot specialna zdravila brez odobrenja ministrstva socialne politike in narodnega zdravja.

§ 4. Zdravila prireajo in stavlja v promet:

Javne lekarne, lekarne bolnic, trgovine z leki (drogerije) ter kemijske in farmacevtske tvornice.

§ 5. Neposredno morejo zdravila prodajati:

1. Javne lekarne; 2. lekarne bolnic; 3. priročne lekarne zdravnikov in veterinarjev ter 4. priročne lekarne zdravniških združenj in 5. lekarne ustanov za zavarovanje delavcev v zmislu zakona o zavarovanju delavcev.

§ 6. Javne lekarne morejo odpirati doktorji in magistri farmakologije na osnovi dovoljenja, ki ga dajejo v banovinah bani. Dovoljenja se izdajajo omejenim doktorjem, oziroma magistratom farmakologije podanikom kraljevine Jugoslavije, ki so položili izpit in imajo najmanj 5 let praktičnega dela v eni izmed imenovanih pod točko 1 in 2 § 5 tega zakona, ali kot docenti ali asistenti na univerzi ali državnem zavodu za farmakologijo in farmakognozijo.

§ 7 govori o delokrogu lekarn bolnic, ki služijo izključno za potrebe bolnic. V zmislu § 8 more zdravnik ali veterinar dobiti dovoljenje za priročno lekarno ako izvršuje prakso v mestu, kjer ni

javne lekarne. To dovoljenje lahko dobi samo zdravnik ali veterinar, ki dokaže, da je prakticiral mesec dni v lekarni. Veterinar sme izdajati zdravila za veterinarsko uporabo. Nadaljni §§ odredjajo: Vsaka javna lekarna mora biti prijavljena in registrirana in se sme otvoriti le v kraju, kjer živi najmanj 1 zdravnik, ki opravlja prakso. Vprašanje ustanovitve lekarne sme pokreniti upravna občina ali doktor farmakologije, ki sicer izpolnjuje potrebne pogoje, nadalje ministrstvo ali ban. Dovoljenje za otvoritev in za vodstvo javne lekarne sme biti izdano le na osnovi razpisane natečaja. Natečaj se objavi v »Sl. nov.«. Dovoljenje se daje po praksi najstarejšemu kompetentu, ako sicer izpolnjuje ostale pogoje. Dobljenega dovoljenja za otvoritev in vodstvo lekarne lastnik ne more potem prodaje inventarja prenesti na drugo osebo brez dovolitve ministrstva. Lastnik lekarne, ki jo na ta način proda, ne more dobiti novega dovoljenja za lekarno. Ako je lastnik dovoljenja začasno zadržan, da vodi lekarno, je dolžan si postaviti zastopnika. Ako postane iz zdravstvenih ozirov trajno nesposoben, tedaj mu minister ali ban postavi administratorja. Ako lastnik dovoljenja umre, gre preživeli vdovi pravica uživanja dohodkov te lekarne in sicer ako je brez dece ali pa ako je deca nepreskrbljena, za dobo 3 let, če pa je preostala maloletna deca, ki se še ne preživlja, pa 6 let. Če je preostali otrok študent farmacije, tedaj mu gre pravica, da vodi lekarno do 30. leta življenja, nakar se mu izroči dovoljenje za to lekarno. Ako pa ima preostali otrok že pravico do samostojnega vodstva lekarne, se mu dovoljenje izroči brez odlašanja. Vdova, ki se ponovno omoži, izgubi pravico do uživanja.

En lekarnar ne more istočasno imeti dveh lekarn, niti voditi. Toda za razpisano lekarno se lahko potegujejo oni doktorji in magistri, ki že eno imajo, vendar pa izgubi v slučaju, da se jim ta druga podeli pravico do prve. Edino za časa sezone v kopališčih in zdraviliščih, kjer ni nobene lekarne, lahko otvorijo za časa trajanja sezone podružnico. Ako kak lekarnar tekom enega leta ne otvori dovoljene mu lekarne, izgubi do te vsako pravico.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Ker je večina tečajev na Ljubljanski borzi beleženih deviz že koj na prvih sestankih očitavala padajočo tendenco, je devizna kupčija hitreje oživela, ter je minuli borzni teden zaključil z znatnim prometom preko 22½ milijona dinarjev. V primeri s prometom predzadnjega tedna (12.144 milj. Din) je izkazan presežek od približno 10 milijonov dinarjev, od česar je dala skoro polovico Narodna banka.

Na prvem borznem sestanku pretečenega tedna (dne 31. marca) je bilo zaključenega za ca. 5 milijonov dinarjev deviznega blaga in sicer največ Londona ter Prage. S tem je zaključen devizni promet v mesecu marcu z Din 80 milijonov 770.655.70 tako, da znaša celokupni promet prvih treh mesecev v tekočem letu 237.155 milijonov Din. Na torkovem borznem sestanku je bilo zaključkov za 4.600 milj. Din medtem, ko izkazuje sredin borzni sestanek z Din 2.766.063.92 najmanjši dnevni promet minulega tedna, petkov pa največji dnevni promet, ker so zaključki presežali 5.173 milj. Din.

Nekaj nad polovico celotedskega prometa je omogočila privatna ponudba, ki je dala Londona za 4.656 milj. Din, New Yorka za 1.849 milj. Din, Trsta za 1.756 milj. Din in Prage za 1.342 milj. Din, dočim je malodane za istotoliko morala intervenirati Narodna banka ter je bilo z njenim posredovanjem zaključeno največ Prage (2.712), New Yorka (2.024), Curiha (3.024) in deloma Berlina (1.419).

V pogledu velikosti skupnega prometa, doseženega v posrednih devizah, je razvrstitev v primeri s prometom predzadnjega tedna (številke v oklepajih) sledeča (vse v milijonih dinarjev): London s 5.138 zavzema to pot prvo mesto, nato sledi šele Praga z 4.054 in New York z 3.873 ter Curih z 3.369, poleg Trsta z 2.302, dalje Berlin z 1.534 in izjemoma Pariz z 1.074, dočim je tokrat Dunaj z 0.750 šele na osmem mestu; končno je bilo še par zaključkov Budimpešte in Amsterdamu.

V diametralnem nasprotju so začetne tendence malone vseh deviznih tečajev preteklega tedna, tedaj v očitnem opadanju razen Curiha, ki je stalno neizpremenjeno beležil in pa Amsterdamu z Brusljem vred, ker sta obadva od ponedeljka na petek za nekaj točk okrepila svoj tečaj. Nasprotno pa so kazale novice vse ostalih deviz naslednje tečajne padce na ponedeljkovem napram petkovemu borznem sestanku: Berlin 13.525—13.51, Bruselj 7.8992—7.8960, Dunaj 7.9809—7.9792, London 275.46 do 275.32, New York 56.51—56.485, Pariz 221.65—221.54, Praga 167.79—167.68 in končno Trst od 296.72 na 296.60.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Povečini so ostali tečaji neizpremenjeni razen Prve Hrvatske štedionice, ki je skozi ves minuli teden notirala 905—za denar in Ljubljanske kreditne banke, ki je od 1. t. m. beležila ex coupon 1929 Din 120— tudi za denar. Od 2. aprila naprej ne beležijo več Strojne lovarne in livarne, dočim so bile 1. t. m. nudene Srbske tobačne srečke iz leta 1889 po tečaju Din 55.—.

Blairovo 8% oziroma 7% posojilo je doseglo v blagu te-le tečaje: 31. marca 98.50—87.50, 1. aprila 98.25—87.—, 2. in 4. aprila 98.— do 87.— in končno 3. aprila 98.— do 86.—.

Edini zaključek je bil storjen v delnicah Kranjske industrijske družbe dne 2. t. m. in sicer po tečaju Din 264.—.

Tendenca mlačna, zanimanje nezadovoljivo.

Lesno tržišče.

Kakor so kazali vsi znaki, je kupčija s trami zadnji čas nekoliko oživela. — Vsled naraščajoče stavbene sezone se je pričel iskati stavbni les. Iščejo se deske slabše kvalitete (tretja vrsta) ter trami v vseh dimenzijah. Kar se tiče stavbnega lesa se je zaključilo 7 vagonov tramov monte ter 2 vagona tramov

po naročilu kupca. Izdelava tramov se je vsled slabega odjema znatno izboljšala in tako je upanje, da bode letošnja produkcija tesanega lesa boljša od dosedanje. Desk III. vrste se je prodalo 3 vagona 18 in 24 mm, letvie smrekajelka 1 vagon. Tudi v bukovini je po dolgem času prišlo do kupčije in sicer se je oddalo 1 vagon parjene bukovine obrobline, ostrorobe, paralelne I., II. ter 1 vagon neobrobline bukovih plohov od 40—100 mm, od 2 m dolžine naprej ter od 16 cm širine naprej, kvaliteta I., II. s 15% III. Nadalje je bilo zaključeno 1 vagon hrastovih podnic 43 mm in 1 vagon hrastovih tramov od 3 m naprej, od 25×25 cm debeline naprej. Razven tega je bilo zaključeno 5 vagonov bukovega oglja.

Povpraševanja:

10 m³ jelovine, 225/75, od 4 m dolžine, monte.

10 m³ jelovine, 200/65, od 4.50 do 5.70 m dolžine, monte.

10 m³ jelovine, 180/65, od 4.70 do 5.70 m dolžine, monte.

10 m³ jelovine, 150/65, od 4.40 do 5.20 m dolžine, monte.

10 m³ jelovine, 33 mm, 4 m dolžine, paralelno, monte, od 16 cm naprej. Cena franko vagon nakladalna postaja.

1 vagon bukovih naravnih plohov, ca. 15 m³, debelina 58 mm, od 3 m dolžine naprej, od 25 cm širine naprej, I., II. z lepo III. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Trami: 13/16 od 5, 6, 7 in 8 m; 16/21 največ od 5, ostalo 6, 7, 8 in 9 m ter nekaj dolgih tramov od 10, 11 in 12 m.

Hrastovi trami, rezani na živ rob (štiri-oglati), blago zdravo, ravno, v sledečih dimenzijah: 100 × 250 mm, dolžina 4 m in tudi več, 200 × 250 mm, dolžina 4 m in tudi več.

2000 komadov hrastovih remelnov, rezani na živ rob, I., II., blago zdravo, tolerirajo se majhne zdrave grče v sledeči dimenziji: 2450 × 150 × 73 mm. Z ozirom na nujno dobavo naj se stavijo takoj cene franko vagon nakladalna postaja ali pa franko vagon meja Postojna tranzit. Z navedbo nakladalne postaje.

10 vagonov desk, smrekajelka, III., 19 milimetrov ter par vagonov 24 mm podmerne.

500 komadov tramov 4/4 in 400 komadov od 4/5, vse 7 m dolžine. Cena franko meja. Večjo množino tramov od 4/5 in 5/6, dolžine od 4 do 10 m.

Remelnji jelovi: 38/58, 48/58, 58/78, 48/78, 4 in 5 m; letve: 24/38, 28/48 mm. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Tesan smrekov les na živ rob: 7 kom. 22/27 cm, dolžina 12.50 m; 14 kom. 20/25 cm, dolžina 7 m; 2 kom. 20/25 cm, dolžina 9 m; 90 kom. 9/18 cm, dolžina 4.20 m; 12 kom. 10/28 cm, dolžina 4.20 m; 500 kom. remelnov 4/8 cm, dolžina 4 m; 100 komadov remelnov 6/8 cm, dolžina 4 m.

Smrekovina na živ rob rezana: 4 kom. 9/40 × 0.35 × 0.25 m; 8 kom. 6/40 × 0.35 × 0.25 m; 36 kom. 9/40 × 0.22 × 0.29 m; 72 komadov 6/40 × 0.22 × 0.29 m; 40 kom. 1/00 × 0.22 × 0.22 m; 672 kom. remelnov od 4.50 × 7 × 7 m.

½ vagona moralov, dolžina 4 m, 68/68, ca. 10—12 m³ in ½ vagona moralov, dolžina 5 m, 68/68, ca. 10—12 m³. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Hrastovi pragovi, 230 × 22 × 14 × 14 cm. Cena feo vagon nakladalna postaja.

1500 do 2000 komadov hrastovih pragov: 250 × 25 × 15 × 16 cm. Dobava do konca aprila 1930. Cena feo vagon nakladalna postaja.

Trami, merkantilni, po približni sledeči noti: 4/4 20 kom. 7 m in 20 kom. od 8 m; 4/5 20 kom. 8 m; 5/6 60 kom. 5 m; 6/7 50 komadov 5 m; 5/7 20 kom. 5 m; 7/8 10 kom. 6 m; 7/9 10 kom. 6 m. Cena feo vagon italijanska meja. Dobava takoj.

1 vagon ca. 15 m³ hrastovih plohov, I., II., suhih dve leti, od 2.20 m naprej od 30 cm širine naprej, z 10% od 25 do 29 cm, v debelinah 70, 80, 90 mm, največ 70 in 90 mm. Cena feo vagon italijanska meja.

Ponudbe:

150 m³ lepih hrastovih hlodov (feinfährig), od 30 cm srednjega premera naprej. Cena franko vagon nakladalna postaja.

25 m³ borovih plohov, 30 in 50 mm, 4 m; 70 m³ borovih moralov v raznih dimenzijah. Dobava dva meseca.

Borov janski les, nekaj 100 m³.

Hrastove frize, ca. 2 vagona mesečno: debelina 27 mm, dolžina od 25 cm do 50 cm, širine 4, 5, 6, 7, 8, 9 cm z nadmero pri širini 5 mm in pri dolžini 2 cm, I/II vrste, blago je nesortirano. — Cena feo vagon nakladalna postaja.

40 vagonov bukovih cepanic z 10% okroglice in 20 vagonov cerovih in hrastovih cepanic; vse franko vagon Postojna ali Sušak pristanišče.

Seznam razpoložljivega lesa: 48 mm dimenzije, 4 m dolžine, 32 cm širine, 6500 m³ nad mero; 38 mm dimenzije, 4 m dolžine, 16 do 32 cm širine, 5200 m³ nad mero; 28 mm dimenzije, 4 m dolžine, 16—40 cm širine, 2500 m³ nad mero; 24 mm dimenzije, 5 m dolžine, 16—35 cm širine, 1800 m³ nad mero;

24 mm dimenzije, 4 m dolžine, mešane, 16 do 40 cm širine, 142.200 m³ nad mero; 24 mm dimenzije, 4 m dolž. orient, 17—33 cm šir., 97.100 m³ nad mero; 24 mm dimenzije, 4 m dolžine, 10—16 cm širine, 93.600 m³ pod mero; 24 mm dimenzije, 4 m dolžine, hoblari, 10—16 cm širine, 10.700 m³ pod mero; 24 mm dimenzije, 4 m dolžine, III.—IV., 14.200 m³ nad mero; 24 mm dimenzije, 1 do 3,5 m dolžine, kratke, 15.700 m³ kratke; 18 mm dimenzije, 4 m dolžine, 16—40 cm širine, 37.000 m³ nad mero; 18 mm dimenzije, 4 m dolžine, 10—16 cm širine, 2200 m³ pod mero; 18 mm dimenzije, 4 m dolžine, 12—40 cm širine, 5500 m³ nad mero; 18 mm dimenzije, 1—3,5 m dolžine, kratke, 2200 m³ kratke; 12 mm dimenzije, 5 m dolžine, 16 do 35 cm širine, 9000 m³ nad mero; 12 mm dimenzije, 4 m dolžine, mešane, 16—40 cm širine, 34.900 m³ nad mero; 12 mm dimenzije, 4 m dolžine, orient, 17—32 cm širine, 69.770 m³ nad mero; 12 mm dimenzije, 4 m dolžine, III.—IV., 6400 m³ nad mero; 12 mm dimenzije, 1—3,5 m dolžine, 3500 m³ kratke.

5 do 6 vagonov surekovih plohov.
Ca. 1 vagon 30 mm in 1 do 2 vagona 25 mm desk, blago je lepo, suho, zmerno konično.

Smreka, jelka, III.: 12, 18, 24, 28, 38, 48 in 58 mm, širina od 15 cm naprej, vse robe je ca. 5 vagonov, dobava promptna.

Bor, I., II., III.: 24, 33, 48 in 58 mm, širina od 18 cm naprej, eventuelno od 16 cm, dolžina 3 do 4 m, blago je deloma obrobjeno, deloma neobrobjeno, ca. 2 vagona.

Mecesen, I., II., III.: 48 in 58 mm, nekaj malega 24 in 28 mm, širina od 18 cm naprej, eventuelno od 16 cm naprej, blago obrobjeno in neobrobjeno. Tega blaga bi bilo ca. 1 vagon. — Za vse tozadevno blago se razume cena franko vagon nakladalna postaja.

Borovina: Dobava takoj do konca aprila: 50×50 mm, 4—6 m, večina 4 m, ca. 40 m³; 50×78 mm, 4—6 m, večina 4 m, ca. 50 m³; 90×90 mm, 4—6 m, večina 4 m, ca. 60 m³; 100×100 mm, 4—6 m, večina 4 m, ca. 70 m³; 20 mm (Schalbreiter), nežam., 15 do 30 cm, 4 do 6 m, ca. 60 m³; 50 mm fostni, 16 do 28 cm, 4 do 6 m, ca. 30 m³; Boules, 35, 45, 50, 60 mm, 4 do 6 m, ca. 60 m³.

Mehki les, smreka, promptna dobava: 6

vagonov, 12 mm, 4 m, 8 do 20 cm široko, media 14/14. — 25 m³, 18 mm, 8 do 15 cm, 4 m; 30 m³, 25 mm, 10 do 15 cm, 4 m; 100 m³, 13 mm, 8 do 15 cm, 4 m; 60 m³, 50 mm, 18 do 32; 25 m³, 40 mm, 18 do 32; 20 m³, 47 mm, 18 do 32; blago vse paralelno.

Žitno tržišče.

Pod vplivom popolne nejasnosti kupčija s koruzo in pšenico nikakor ne more oživet. Manjše kupčije pšenice zaključujejo mlini, ki so svoje mlevske izdelke že naprej prodali, na zalogo pa nihče pšenice ne kupuje, ker se računa po praznikih zopet z nižjimi cenami. — Budimpešta, ki je početkom tedna za beležila znaten dvig cene, je proti koncu tedna zopet izdatno popustila.

Kakor pri pšenici, tako je tudi kupčija s koruzo skoraj popolnoma mrtva. Prejšnji nakupi se počasi s trudom realizirajo veliko jih je pa, ki žele in prosijo že sedaj za prolongacijo, iz česar se mora sklepati, da konzum trenutno še ne potrebuje tega blaga v taki množini, kakor v letih slabejše žetve. Za izvoz koruze ni trenutno nobenega izgleda in bo menda šele mesec maj situacijo nekoliko razčistil, ko bodo dospele pošiljke argentinske »La plata« koruze.

Čeprav so velikonočni prazniki predurmi, ni opaziti nikake živahnije kupčije s pšenično moko, kakor druga leta. To je znamenje, da naš kmetovalec nima denarja in preživlja sebe in svoje ponajveč le z lastnimi poljskimi pridelki, ki so slejkoprej ostali brez vrednosti. Krompir se še danes nudi po 40 do 50 par in niti po tej ceni ni kupcev. Za črne pšenične moke sploh ni zanimanja in so skoraj vsi naši mlini s tem blagom preobloženi.

Na ljubljanski borzi je bilo v preteče-

nem tednu zaključeno: 1 vagon čin-kvantina in 1 vagon pšenice.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 260—262-50.

Bačka pšenica: 78 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 255—257-50.

Bačka pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 250—252-50.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 202-50—205-50.

Pšenična moka 0/0: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga Din 405—410.

Koruzna časa primerno suha: s kvalitetno garancijo do namembne postaje, promptna dobava, plačilo v 30 dneh Din 147-50 do Din 150-50.

Koruzna časa primerno suha: s kvalitetno garancijo do namembne postaje, dobava meseca aprila, plačilo v 30 dneh Din 152-50 do Din 155-50.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg Din 172-50 do 175-50.

Ječmen bački ozimni: 62/63 kg Din 167-50 do 170.

Oves bački: navadna vozina Din 195 do 197-50.

Irzna poročila

Mariborski trg dne 5. aprila 1930. Ta dan je pripeljalo 58 slaninarjev na 56 vozeh 130 zaklanih svinj, 1 ovco, 8 telet, 1 teletico, 4 kozličke, 134 kg jeter in pljuč, 157 kg črevne masti in 20 kg svinjskih želodcev na trg, kateri je bil povsem dobro obiskan in založen. Kmetje so pa pripeljali na 16 vozeh krompirja in čebule in 1 voz sadja, kmetice pa okoli 250 komadov perutnine in drugih

domačih živali v mesto. Cene so bile pri mesu neizpremenjene, pri perutnini se vsled bližajočih velikonočnih praznikov povzdigujejo. Že to pot so se piščanci prodajali po 20—35, kokoši 40—55, gosi in race pa po 60—100 Din za komad. Kozlički so se prodajali po 75 do 135 Din za komad. Ribe: Domače 25 do 30 Din, morske pa 32 in 38 Din za kg. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike. Krompir je še vedno po ceni, t. j. po 44 Din za mernik (to je 7½ kg), oziroma 0-50—1-50 za kg, letošnji pa stane 12 Din kg, solata se prodaja vedno bolj po ceni, ker jo je vedno v veliki obilici na trgu, grah pa stane 12—14 Din za kg, jajca niso draga, t. j. 0-75—1-50 za komad, bodo pa že čez teden dni v ceni poskočila. Pri sadju pridejo jabolka po 5—12 Din za kg, oranže po 1—2-50 Din, limone pa po 0-75—1 Din za komad. Cvetlice so po ceni, ker so večji del domače, vsled česar so tudi cene pri inozemskih cvetlicah šle nazaj. Mlada drevesca (jabolka, hruške, slive, češnje, češnje, marelice in breskve) stanejo 12—25 Din, rože po 3—15 Din, vinske trte pa po 1-50—2 Din za komad.

Lesena in lončena roba se je prodajala po 1—100 Din, lesene grablje po 7—10, vile 10—15, držala 10—12 Din za komad. Koruzna slama je ostala pri dosedanjih ceni, t. j. 40 Din za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 2. t. m. so kmetje pripeljali 16 voz sena, 2 voza otave, 6 voz slame, v soboto, 5. t. m. pa 22 voz sena, 3 voze otave in 5 voz slame na trg. Cene so bile: senu 75—90 Din, otavi 65—80, slami pa 65—75 Din za 100 kg.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom prerane smrti naše srčnoljubljene mame, oziroma stare mame, sestre, tete, svakinje in tašče, gospe

Marije Krisper roj. Janesch

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo pa dolžni g. zdravniku za njegovo izredno pozornost in požrtvovalnost ob času bolezni pokojnice, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter končno neštetim prijateljem in znancem, ki so blago pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni poslednji poti.

V Ljubljani, dne 9. aprila 1930.

Rodbini Krisper-Germ

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

Zaloga sveže prazne kave, mletih dišav in ručniskih vode.

Točna in solidna posredništva!

Zahtevajte cenik!

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

Brzojavlj.: Krispercoloniale Ljubljana

Telefon števil. 2263

ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne

robe - Veleprazarna

kave - Mlini za dišave

Točna posredništva

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirita, raznega

žganja in konjaka -

Mineralne vode - - -

Ceniki na razpolago

Ustanovljeno leta 1840

KUVERTA

DRUŽBA Z O. Z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

Račune, memorandum, cenike, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, kuverte, etikete in vse druge komercijalne tiskovine dobavlja hitro po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

TELEFON 2552 — Za večja naročila zahtevajte proračune!